

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

کارگاه آنلاین
بررسی مقابله ای متون (مقدماتی)

کارگاه آنلاین
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

بررسی تاثیر طراحی پارک کودک بر رابطه کودک و طبیعت

نسترن محمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد پردیس

nastaran_mo70@yahoo.com

جلال زندیان*

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بم

jalalzandian@yahoo.com

چکیده

بازی جزء تفکیک ناپذیر از زندگی کودکان است. کودکان بیش از هر امر دیگر وقت خود را به بازی اختصاص می دهند. فضاهای بازی اولین مکان برخورد مستقل کودک با جهان خارج از خانه است. بنابراین ضروریست محیط هایی در نظر گرفته شوند که بصورت تخصصی برای کودکان طراحی شده باشد و در طراحی آنها همه نیازهای روحی و جسمی، کودکان بصورت کاملا دقیق مطالعه و لحاظ شود. ایجاد حس رابطه با طبیعت یکی از فاکتورهای اصلی در طراحی پارک های کودک است. هدف پژوهشی که پیش روست بررسی مقوله مهم رابطه کودکان با طبیعت در پارک های با استفاده از ساختارهای این محیط ها می باشد. شاخصه هایی چند در راستای دست یافتن به الگوهای برای انتخاب مصالح، نحوه جانمایی فضاها، برخی از فضاهای مورد نیاز، نحوه کاربری های فضاهای سبز، مسیرهای دوچرخه، محل گلها و درختان و... بررسی شده اند. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی- تحلیلی و توصیفی و با استفاده از منابع کتابخانه ای، بررسی نمونه های طراحی خواهد بود.

واژگان کلیدی: فضای سبز شهری، رابطه کودک و طبیعت، طراحی پارک کودک

مقدمه

کودکی اولین و مهمترین دوران زندگی و مقدمه ای برای دگرگونی های شخصیت انسان بالغ است که نیازهای روان شناختی آن پیچیده تر از نیازهای فیزیولوژیکی است. با افزایش جمعیت، توسعه و گسترش شهرنشینی، انسان ها به تدریج از طبیعت دور شده و تراکم بیش از حد جمعیت و دخالت در محیط طبیعی و ایجاد محیط های انسان ساخت، نیازهای زیست محیطی جسمی و روحی انسان را بیشتر بروز داده که برای رفع این نیازها انسان شهرنشین اقدام به احداث فضای سبز نموده است. کودکان نیازمند محیط هایی هستند که آنان را مخاطب قرار دهد و به چالش وادارد. از این رو آماده سازی محیط های باز شهری برای کودکان به عنوان شهروندان و سازندگان آینده شهر از اهمیت ویژه برخوردار است. ژان پیاژه معتقد است که رشد شناختی ادراکی کودک وابسته به رشد طبیعی او می باشد و چنین رشدی خود از دوره ها و مراحل مختلفی تشکیل شده که هر مرحله مکمل مرحله پیش از خود در نظر گرفته شده است.

روش تحقیق

با توجه به موضوع مورد مطالعه روش تحقیق به صورت تحلیلی توصیفی می باشد. گردآوری اطلاعات به روش مطالعات کتابخانه ای جهت گردآوری و بررسی نمونه های مورد بررسی و استفاده از مقالات معتبر در زمینه طراحی پارک های کودک و رابطه کودکان و طبیعت می باشد.

پیشینه تحقیق

در این جدول ۱ مروری بر پژوهش های انجام شده در زمینه مورد بررسی صورت گرفته و عواملی که هر پژوهشگر به آن اشاره کرده است، بیان میگردد:

جدول شماره ۱: پیشینه تحقیق

عنوان پژوهش	پژوهشگران	سال	نکات کلیدی
برانگیزش خلاقیت کودکان در طراحی پارک ها بر اساس معیارهای طراحی منظر	شیما علمی	۱۳۹۰	طراحی بر اساس مبانی نظری و اصول مورد نیاز طراحی پارک های کودکان
نقش مشارکت کودکان در طراحی منظرهای شهری	سمر حقیقی بروجنی محسن فیضی	۱۳۹۰	حساسیت طراحی فضاهای موثر برای کودکان اهمیت مشارکت کودکان در بهبود عملکرد پارک های محلی
عوامل معماری تاثیرگذار بر ادراک فضایی کودکان	پریا عطارد	۱۳۹۱	بررسی مفاهیم و تعاریف مربوط به شناسایی کودکان، ویژگی های رفتاری و شخصیتی کودکان و تاثیر آن در معماری
نقش فضای سبز در ارتقا ادراک مردم از منظر شهری	فاطمه بی نیاز مرضیه جنگی	۱۳۹۱	نقش فضای سبز پارک های حاشیه ای در ارتقا ادراک بصری شهروندان

بازی و کودک

کودک، شهروند نابالغی است که دوران رشد خود را می‌گذراند و استمرار بخش حیات بشر محسوب می‌شود. موجودی است که پاک بدنیا می‌آید و چنانچه محیط برای رشد فکری و جسمی سالم او مهیا باشد، نهالی تنومند می‌شود که به بار می‌نشیند و اگر محیط چنین دستاوردی را برای او فراهم نکند جز خذلان چیزی را در پی نخواهد آورد (شیعیه، ۱۳۸۵). طریق بازی کردن با دنیای اطراف خود ارتباط برقرار می‌کنند و برای کشف محیط اطرافشان برانگیخته می‌شوند. در واقع بازی از آن جهت که تمرینی برای زندگی آینده است، مهمترین فعالیت کودک بشمار می‌آید. اگر در برنامه ریزی منطقه‌ی مسکونی هیچگونه فضایی برای بازی کودکان منظور نشود، باعث ایجاد مشکلات عدیده‌ای خواهند شد، چرا که هرجایی بازی خواهند کرد. بنابراین در توسعه‌ی ساختمانی و مسکن‌سازی فضای بازی کودکان نباید فراموش شود. از دیگر نکاتی که در طراحی زمین بازی باید لحاظ شود توجه به مقیاس است. همه چیز باید در مقیاس و ابعاد و اندازه‌ی کودک طراحی شود که در این صورت کودک بیشتر احساس راحتی و امنیت نموده و نسبت به محیط خود احساس تعلق و تملک خواهد کرد چرا که به عقیده کودکان "کوچک" زیباست و قابل درک تر است (سهیلی، ۱۳۹۱). مشاهدات فضاهای خلق شده در بسیاری کشورها نشان داده است که توجه به کالبد و شکل‌ها بدون توجه به محتوی عملکرد موردنظر، افراد ذینفع و نحوه تعامل‌های اجتماعی در آنها و از همه مهمتر نیازهای انسانی در آنها، لزوماً فضای مطلوبی ایجاد نمی‌کند. در بسیاری از موردها مشاهده شده است که فضاهای طراحی شده که به لحاظ ویژگی‌های زیبایی‌شناسانه دارای ابعاد مناسب بوده و ملاحظات هنرمندانه نیز در آنها به کار گرفته شده اند لزوماً مطلوب نبوده اند (Proshansky, 1978). بنابراین فضای کودک باید بگونه‌ای باشد که برای او مانند حیطة خاکی خودش قابل تعریف باشد و از حس خصوصی بودن آن لذت ببرد. هنگامی که فضای بازی متنوع و پر علامت و نشانه باشد، تعیین قلمرو برای کودک آسان تر است (سهیلی، ۱۳۹۱).

نقش بازی در رشد کودک

بازی وسیله‌ای برای دستیابی به روحیات و شناخت استعدادهای کودکان و یکی از ابزارهای تعلیم و تربیت اخلاقی و اجتماعی آنان است. رشد روحی و عقلی و اجتماعی و عاطفی کودک تحقق می‌یابد و وی با معیارهای اجتماعی نحوه کنترل هیجانات و نظم و قانون و همیاری آشنا می‌شود. اسکیلزودای معتقد است که بازی در کودک در سال‌های اول زندگی از نظر رشد ذهنی وی بسیار موثر است (مهرنگار و منزه، ۱۳۹۱).

فضای بازی کودکان

با گسترش روند شهرنشینی در سطح جهان و تولد کلان شهرها، تماس و آشنایی کودکان با طبیعت و محیط‌های طبیعی کاهش یافته و فرصت بازی کودکان و گذران اوقات فراغت آنان محدود به فضای شهری شده است. علاوه بر گسترش فیزیکی شهرها که منجر به دوری کودک از طبیعت شده، نگرانی والدین از تأمین امنیت کافی، شرکت دادن کودکان در کلاسهای آموزشی، بازیهای رایانه‌ای و رسانه تلویزیون نیز در کاهش رابطه کودکان شهری امروز با محیط طبیعی نقش داشته‌اند. شیلر می‌گوید: کودک زمانی به راستی کودک است که بازی می‌کند. انگیزه بازی در دوره رشد کودکان و تکامل آنها شدید و فشرده است. روان‌شناسان معتقدند در سنین کودکی، یادگیری از طریق بازی آزاد انجام می‌گیرد. برای بازی آزاد تعریف دقیق و مشخصی وجود ندارد، اما از ویژگیهای آن میتوان به عدم برنامه ریزی، غیر قابل پیش بینی بودن، اختیاری بودن و لذت بخش بودن اشاره کرد. مکان یابی پارک و فضای بازی برای کودکان در نزدیکی محل سکونت آنها با استفاده بهینه از عناصر طبیعی

موجود مانند جنگل، رودخانه یا درختان کهن سال، ایمن سازی مسیر تردد کودکان و تاسیسات موجود در فضای بازی از جمله این نکات هستند. توجه همزمان و کافی به همه این جوانب منجر به پیدایش محله ای سالم و پایدار خواهد شد (میهوت و همکاران، ۱۳۹۲). در واقع این مناظر با توجه به ویژگی ها و ادراکات بزرگسالان نه کودکان شکل گرفته اند. این مناظر نه تنها به رشد کودک در ابعاد مختلف کمک نمیکنند بلکه در بسیاری از موارد باعث پدید آمدن احساس کسالت در کودک می شوند زمینه بروز رفتارهایی ناهنجار را در او به وجود می آورند و موجب کم شدن خلاقیت های ناب کودکان می گردند (مجتبوی و همکاران، ۱۳۹۳). البته فضاها یا زمین های بازی اختصاص یافته به کودکان، در بسیاری موارد، انتظارات مورد نظر آنان را برآورده نمی سازد. از این رو کودکان واکنش کاملاً مثبتی در ارتباط با استقبال و استفاده فعال از خود نشان نمی دهند (عظمتی و همکاران، ۱۳۹۰).

کودک و محیط

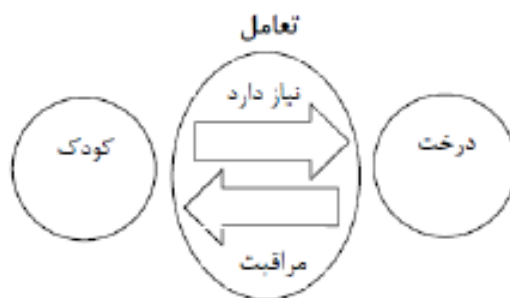
دوران کودکی کودک با کنجکاوی، جنب و جوش، فعالیت، تهور، بیم و هراس میان جمع بودن و گوشه گیری، در عین رشد جسمی و روانی همراه است (شارپ و همکاران، ۱۳۷۹). کودک، شهروند نابالغی است که دوران رشد خود را گذرانده و استمرار بخش حیات بشر محسوب میشود. موجودی است که پاک به دنیا می آید و چنانچه محیط برای رشد فکری و جسمی سالم او مهیا باشد نهالی تنومند می شود و به بار می نشیند و اگر محیط چنین دستاوردی را برای او فراهم نکند. جز خذلان چیزی را در پی نخواهد آورد. به هر ترتیب با توجه به شرایط کودک عواملی که میتواند بر رشد او مؤثر واقع شود در سه مرحله قابل تشخیص است که در دو مرحله اول خارج از اختیار و مرحله سوم در اختیار انسان است. مرحله اول شامل وراثت، مرحله دوم شامل محیط و کلیه مقتضیات آن و مرحله سوم شرایط خود فرد به عنوان عامل تصمیم گیری میباشد (شعیه، ۱۳۸۵).

کودک و طبیعت

فضای شهری باید طبیعت را به داخل شهر بکشاند. باید کودک با تمام پدیده های طبیعت مانند آب، گیاه، درخت، حیوانات و پرندگان و حشرات، در ارتباط باشد (مانند شکل ۱). کودک از این طریق می آموزد و می فهمد که به طبیعت عشق بورزد و آن را حفظ کند. کودک به فضای باز و سبز، محیط های سالم و فضاهایی احتیاج دارد که او را در محیطی درست و فارغ از هرگونه محرومیت بار آورد. بسیاری از خانوارهای ساکن تهران به دلیل نحوه سکونت در قطعات کوچک مسکونی و آپارتمان های کوچک، از داشتن چنین فضایی محروم اند. مدرسه ها نیز با ابعاد و اندازه های قابل قبول آموزشی مناسب کمی دارند. فضای حایل بین این دو نیز با عرض نامتناسب راه ها، جریان رفت و آمد سواره، سر و صدا، آلودگی هوا، و مشکلات شهری بدور از فضای باز و سبز، و خدمات و نیازهای کودک همراه است (حسینی لاهیجی، ۱۳۹۰). نقش پارک ها به اندازه ای حائز اهمیت است که از آن یک محیط تفریحی فراتر برده است و این بدان مفهوم است که پارک های شهری به فاکتوری مهم در توسعه شهری بدل شده اند و بدین لحاظ ایمن سازی این دسته از محیط های عمومی که دربرگیرنده ی گروه های شناور اجتماعی هستند اجتناب ناپذیر است به بیان دیگر بازی نقش مهمی در رشد کودک داشته و از این روست که ایم سازی محیط های ذیربط ضرورت خواهد داشت (صادقی نایینی، ۱۳۸۹). کودکان ذاتاً موجوداتی زیست دوست و طبیعت خواه متولد شده اند. این را به خوبی از حس کنجکاوی آنها در مواجهه با طبیعت و درگیری بی باکانه آن ها می توان مشاهده کرد. تحقیقات مختلفی در خصوص تاثیرات موثر فضاهای سبز بر شاخصه های مختلف رفتاری کودکان وجود دارد فضای سبز یکی از بسترهای مناسبی است که در آنها میتوان میزان تعامل و مشارکت بچه هارا در ارتباط با تصمیم سازی های محیطی بالا برد. بنابراین موضوع فضاهای

سبز به عنوان یکی از فضاهای مورد علاقه کودکان می تواند انگیزه آنها را برای مشارکت در امر طراحی بالا ببرد. وجود گیاهان در فضای داخلی بر خلاقیت تاثیر گذار هستند. از این رو ویژگی تنوع پذیری عناصر طبیعی نیز در ارتقاء خلاقیت کودکان موثر است. مثلا گیاهان با شکل، رنگ و اندازه گل و برگ گوناگون در فصول مختلف به تنوع فضا کمک میکند (قاسملویی و احدی، ۱۳۹۴). تحقیقات نشان میدهند که فهم کودکان از رابطه انسان و طبیعت هنوز کامل نشده و در حال ساخته شدن در اوایل دوران کودکی است. پرورش کودکان با تماس اندک یا نامنظم با طبیعت موجب میشود تا در طی سپری کردن مراحل اجتماعی شدن کودکان خود را جدا و نه بخشی از طبیعت ببینند. (مهدی نژاد و همکاران، ۱۳۹۱).

(شکل شماره ۱) دیاگرام تعامل کودکان و گیاهان (اصغر نژاد و دایمی نایینی، ۱۳۹۳)

پیشینه طراحی های پارک های کودک در ایران و جهان

پارک کلمی جونتری

پارک کلمی جونتری (شکل ۲) ویرجینیا، آمریکا پارکی رنگارنگ که در میان درختان سرسبز در ناحیه فرفکس ایالت ویرجینیا قرار گرفته شاید در نگاه اول شبیه به یک زمین بازی معمولی به نظر برسد. همچنین معابر و محل قرار گیری تجهیزات و وسایل بازی با رنگ های پرتراوت رنگ آمیزی شده تا دسترسی آسان تری را برای کودکان به ارمغان بیاورد. برخی از بخش های پارک به گونه ای طراحی شده تا شرکت در فعالیت های گروهی را برای کودکان امکان پذیر سازد در حالی که بعضی قسمت ها آرام تر و در نقاط خلوت تری قرار گرفته اند تا کودک از حریم خصوصی مورد نیازش در حین بازی نیز برخوردار شود. پارک کلمی جونتری جزو معدود پارک هایی در جهان بشمار می آید که کودکان با افراد دارای معلولیت جسمی می توانند در کنار افراد سالم به بازی و سرگرمی بپردازند. کل پارک طوری طراحی شده است که می توان با ویلچر تردد نمود و سطح آن از موادی ساخته شده است که لغزنده نمی باشد.

شکل شماره ۲: پارک کلمی جونتری

پارک تایلر، تگزاس

این پارک (شکل ۳) در شرق تگزاس قرار دارد که محیطی شاد و آموزنده برای کودکان فراهم کرده و محیطی برای گردهمایی کودکان به همراه والدینشان نیز طراحی کرده است. در ابتدا زمین به حالت طبیعی خودرها شده بود که شهرداری وقت سایت را مورد بهسازی قرار داد. امروزه دریاچه میانی آن با درختان کاج در اطراف آن پوشیده شده است که بسیاری از درختان ۷۵ تا ۱۰۰ سال قدمت دارد. درختان کاج در اغلب مناطق پارک به خصوص در نواحی خشک بیشتر به چشم می خورد. گیاهان موجود در پارک: کاج، پهن برگان شامل، سدر قرمز شرقی، گردو، افرا، گردو نارون، زغال اخته، انواع توت ها، سرو ایستاده و ... در طول مسیر هم چنین میتوان حیواناتی نظیر گورکن یا مرداب عبور. خزندگان مانند مار، سوسمار، سمندرها، قورباغه ها و وزغ را مشاهده نمود. بیش از ۲۰۰ گونه از پرندگان در پارک شناسایی شده است.

شکل شماره ۳: پارک تایلر

پارک تخصصی دوستدار کودک

نمونه موفق در بین پارکهای کودک در ایران می باشد. سایت بوستان دوستدار کودک (شکل ۴) در منطقه ۱۸ شهر تهران واقع شده است. مساحت بوستان مطابق با طرح تفضیلی حدود ۳/۳ هکتار می باشد. انتخاب منطقه ۱۸ به دلیل محرومیت‌های منطقه بوده و با توجه به پایین بودن مساحت خانه‌ها در کنار بالا بودن تعداد اعضای خانوار فضای مناسبی را برای بازی و سرگرمی کودکان مهیا خواهد ساخت. این پارک برای سه گروه سنی خردسال، کودک و نوجوان و وجه تمایز ویژه دیگر این پارک ست‌های ورزشی ویژه کودکان معلول است. برای ارتقاء بینش اجتماعی و فرهنگ سازی، سرمایه گذاری برای اوقات فراغت کودکان از بهترین اقداماتی است که در بسیاری از کشورها به عنوان برنامه ی اصلی توسعه و پیشرفت مورد توجه است. بوستان

دوستدار کودک فضایی برای تفریح، تفریح، آموزش و آمادگی برای ورود به اجتماع مختص گروه های مختلف سنی کودکان و نوجوانان است. با توجه به اینکه عمده ویژگیهای شخصیتی انسان در سالهای اولیه کودکی (پیش از دبستان) شکل می گیرد و با توجه به نقش محیط بر انسان، چه به لحاظ واکنش درونی و چه به لحاظ بیرونی، طراحی محیط کودک باید بر اساس مبانی نظری مبتنی بر ویژگیها و نیازهای کودکان، چگونگی ادراک منظر و محیط توسط آنان و با توجه به تاثیر محیط بر رشد همه جانبه و ارتقای فعالیتهای جسمی، فکری و موفقیت کودکان صورت پذیرد. این بوستان دارای فضاهای خاص جهت پرورش، آموزش و بازی کودکان مانند: شهرک الفبا به منظور آشنایی و یادگیری کودکان با حروف و اشکال الفبای زبان فارسی، زمین های بازی، پیست دوچرخه سواری، فواره می باشد.

شکل شماره ۴: پارک کلمی جونتری

ضوابطی برای طراحی پارک کودک

انتخاب مکان

اولین قدم در طراحی فضاهای بازی مشخص نمودن محل زمین بازی است که در چه قسمتی از فضای سبز مورد نظر قرار گیرد اگر پارک همسایگی باشد زمین را طوری انتخاب می کنند که در معرض دید والدین آنها از منازل اطراف باشد البته این نوع زمین بازی مخصوص کودکان زیر ۶ سال است در مورد پارکهای بزرگ شهری فاصله این زمینها از محل سکونت بر حسب سن کودکان استفاده کننده رعایت می شود و برای کودکان بزرگتر به علت سرو صدای بیشتر، محل دورتر را انتخاب می کنند. در انتخاب محل باید آفتاب، سایه و باد را در نظر گرفت. آفتاب بیش از حد ایجاد سوختگی در کودکان نموده و باعث داغ شدن وسایل بازی (بخصوص از جنس فلز) می گردد. با کاشت درختان سایه انداز و کاشت درختان بادشکن در اطراف زمین بازی از شدت آفتاب و باد کاسته می شود. در فضاهای بازی احتمالاً می توان یک کلبه یا یک پناهگاه (حفاظ) در مقابل باران و همچنین دستشویی، آبخوری و فروشگاه عرضه مواد غذایی احداث کرد در غیر اینصورت بهتر است زمین را نزدیک به این امکانات انتخاب نمود

وسعت زمین بازی

وسعت زمین بازی در پارک‌های با مساحت کمتر از ۵۰۰۰ مترمربع مثل پارک کودک و پارک همسایگی درصد بیشتری (۲۰٪-۳۰٪ درصد) ولی - در پارک‌های وسیع توصیه می شود ۲-۳ درصد کل مساحت پارک برای زمین بازی کودک طراحی شود.

گیاهان مناسب زمین بازی

گیاهان بوجود آورنده سایه، تعادل و امنیت هستند و فضاهای دنج و پوشیده فراهم می سازند. برای دستیابی به این امر می توان از کاشتن گیاهان حساسیت زا و سمی مثل: خرزهره، گل انگشتانه، کرچک و غیره و نیز گیاهان تیغ دار جداً پرهیز کرد. درختانی که داخل زمین بازی کاشته می شوند جهت ایجاد سایه هستند مثل: افرا و.... باتوجه به علاقه کودکان به پرندگان، درختان اطراف زمین بازی را می توان از گونه های جلب کننده پرندگان انتخاب نمود مثل توس، توسکا و بلوط. اگر انواع درختچه ها در اطراف زمین بازی کاشته می شوند بهتر است از گونه های مانع آلودگی صوتی مثل بوداغ، مورد و.... استفاده شود. از گلها می توان تعدادی از گل‌های یکساله و دائمی نسبتاً مقاوم را که با خوردن توپ و غیره زود از بی ن نمی روند انتخاب کرد مثل: گازانیا، میخک و.... نوع چمن نیز باتوجه به آب و هوای محل از گونه های مقاوم انتخاب می شود. در مجاورت وسایل بازی می توان با گیاهان علفی و یا پرچینی همیشه سبز و بدون خار، مانند برگ نو، شمشاد و یا انواعی از سوزنی برگان، محیطی به صورت دالانهای پرپیچ و خم سبز برای انواعی از بازیهای کودکان ایجاد نمود.

آب در زمین بازی

آب، بخصوص در فضاهای بزرگ، عنصری ممتاز است که به فضا روح بخشیده و با در اختیار داشتن تجهیزات مخصوص، به کودکان اجازه می دهد که در امنیت کامل آبتنی و آب بازی کنند. اگر آب بطور طبیعی در محیط وجود نداشته باشد باید آن را بصورت مصنوعی ایجاد کرد عمق آب به علت خطر غرق شدن برای کودکان نباید بیش از ۲۵ تا ۳۰ سانتیمتر باشد. غالباً ایجاد یک فواره نیز برای آب بازی کودکان کافی است.

رعایت نکات ایمنی

خشک بودن زمین

کف زمین طوری باشد که در صورت زمین خوردن از شدت ضربه بکاهد.

در صورت استفاده از جعبه های پر از ماسه، درجایی قرار گیرد که حیواناتی مانند گربه دسترسی نداشته باشند

از کاشت گیاهان سمی، حساسیت زا و تیغ دار خودداری شود.

زوایای وسایل بازی طوری باشد که حرکات کودکان به سهولت انجام گیرد به عنوان مثال حلقه های با قطر ۱۲-۲۵ سانتیمتر خطرناک هستند.

گوشه ها و لبه های تیز وجود نداشته باشد.

اتصال قطعات وسایل به یکدیگر با حلقه های کامل و محکم صورت گیرد نه به وسیله قلاب.

فضاهای بازی برای استفاده کنندگان خالی از خطر نیست باید مراقب بود که در ساخت تجهیزات از وسایل خطرناکی چون اشیای تیز و برنده استفاده نشود و از ارتفاع بیش از حد اجتناب شود.

نصب تابلوهایی برای پرت نکردن شن و ماسه

وسایل کمکه‌های اولیه در نزدیکی زمین موجود می باشد.

هر چند مدت از وسایل بازی بازدید کرده و از سالم بودن آنها اطمینان حاصل شود.

در بیشتر پارکها از تاب استفاده می شود که از وسایل حادثه آفرین است بنابراین باید فاصله آن از سایر وسایل و محل عبور و مرور رعایت شود و محل نشستن آن از مواد سبک مثل پلاستیک ساخته شود تا در صورت برخورد با صورت کودکان به آنان آسیب نرساند (سایت شهرداری تهران، ۱۳۹۰).

گونه های گیاهی

در انتخاب گونه های گیاهی توجه به این موارد مفید است:

۱ استفاده - از گیاهانی که بعد از آسیب دیدگی به سرعت ترمیم می شوند

۲ استفاده - از درختان با مقاومت زیاد به عنوان وسایل بازی

۳ خودداری - از انتخاب گیاهان علفی

۴ خودداری - از انتخاب درختان میوه

۵ خودداری - از انتخاب گیاهان سمی (قاسملویی و احدی، ۱۳۹۴).

یافته ها

انتظارات والدین از پارک

نظر والدین در مورد فضاهای پر کاربرد و مهم بازی کودکان در پارک در جدول ۲ آمده است:

جدول شماره ۲: انتظارات والدین از پارک

فضای بازی پارک	توضیحاتی در مورد این فضاها	میانگین نظرات والدین و کودکان
زمین های بازی با وسایل	زمین بازی و وسایل بازی از جمله تاب و سرسره و محدوده بازی شنی و ... این فضا دور از دسترسی سواره تعبیه شده	که حدود ۱۳٪ از انتظارات والدین را شامل می شد
فضای آموزشی و فضای برای افزایش خلاقیت	جهت آرامش باغ آموزشی نام گذاری شده و کودکان با اسامی گیاهان آشنا میشوند. در میانه پارک برای کاشت گیاهان به دست خود کودکان تعبیه شده است	بیش از ۳۰٪ والدین با این فضا موافقت خود را اعلام داشتند که بدین منظور ۲ فضا را اختصاص دادیم.
زمین های بازی گروهی	این فضا به جذب بیشتر کودکان و ترغیب آنها به بازی کمک کند	که ۶۰٪ والدین راضی به قرارگیری این فضا بودند. برای همکاری و بازی کودکان به صورت گروهی قرار داده شده است
رستوران و فضای استراحت والدین	برای این منظور ۲ فضا در نظر گرفته شد که یکی برای رستوران و کتابفروشی فضایی کوچکتر برای استراحت والدین	در حدود ۶۰٪ والدین نیاز خود را به این فضا اعلام داشتند که برای این منظو ۲ فضا تعبیه شد
پیست دوچرخه سواری	در نزدیکی پارکینگ	۱۵٪ والدین و کودکان به این فضا ترغیب داشتند
فضاهای سرگرم کننده	این فضا شامل لایبرنت می باشد	که به ۷٪ رای کاربران فضای کمتری را به خود اختصاص داده است
آمفی تاتر	فضایی روباز برای دوره‌می کوچک کودکان	با ۶٪ کمترین فضای پارک را به خود اختصاص داده

نتیجه گیری

باتوجه به بررسی های نظری صورت گرفته شده و استفاده از آنها برای ترغیب بیشتر کودکان به طبیعت به بررسی تاثیر طراحی پارک کودک پی بردیم. فضای های طراحی شده اعم از ترغیب کودکان به یادگیری در کنار بازی و فضایی برای تقویت حواس که از جمله آن مسیر راهها که با کاشت گیاهانی با عطر دل انگیز بوده که نزد کودکان محبوبیت دارد و همچنین اختصاص فضایی برای کاشت گیاهان پرنده دوست که باعث آشنایی کودکان با پرندگان از نزدیک می شود.

منابع فارسی

اصغر نژاد، مریم و دایمی نایینی، میثم، ۱۳۹۳، شهر فردا شهری با تاکید بر حضورپذیری کودکان، اولین همایش ملی در جستجوی شهر فردا.

بی نیاز، فاطمه و جنگی، مرضیه، ۱۳۹۲، نقش فضای سبز در ارتقا ادراک مردم از منظر شهری (باغ ملی، پارک کوهسنگی)، گروه مشاوران جوان شهرداری مشهد
حسینی لاهیجی، سیدرضا، ۱۳۹۰، فضای بازی کودکان، فصلنامه هنر و معماری، سال سوم، شماره ۷

حقیقی بروجنی، سمر و فیضی، محسن، ۱۳۹۰، نقش مشارکت کودکان در طراحی منظرهای شهری (مورد مطالعاتی: پارک های محلی)، نشریه علمی پژوهشی معماری و شهرسازی، دوره ۱، شماره ۳

سهیلی جمال‌الدین و طرلانی، مهدی، ۱۳۹۱، طراحی پارک کودک، انتشارات چهارطاق، چاپ اول.

شارپ، سونیا و کاوی، هلن، ۱۳۷۹، مشاوره و حمایت از کودکان در برابر ناملایمات، ترجمه: سوسن آقاچان بگل، نشر آتیه، تهران.

شیعه، اسماعیل، ۱۳۸۵، آماده سازی شهر برای کودکان، موسسه نشر شهر

صادقی نایینی، حسن، جعفری، حمیدرضا و صالحی، اسماعیل و میرلوحی، امیرحسین، ۱۳۸۹، ایمنی کودکان در زمین های بازی پارک شهری، فصلنامه سلامت کار ایران، دوره ۷، شماره ۳

عظمتی، حمید رضا و ضرغامی، اسماعیل و صالح صدق پور، بهرام و عظمتی، سعید، ۱۳۹۰، بررسی نگرش استفاده کنندگان در طراحی فضای پارک های شهری به منظور ارتقاء خلاقیت پذیری فضای بازی کودکان، معماری و شهرسازی آرمان شهر، شماره ۹.

علمی، شیماء، ۱۳۹۰، برانگیزش خلاقیت کودکان در طراحی پارکها براساس معیارهای طراحی منظر، دانشگاه تربیت مدرس

قاسملویی، ستاره و پریسا، احدی، ۱۳۹۴، تاثیر فرم، ساختار و فضای سبز در ایجاد حس امنیت در طراحی فضای دوستدار کودک، کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط زیست؛ افق های آینده، نگاه به گذشته

میهوت، محمدرضا و یونسی، زهرا و حسینی، محمد، ۱۳۹۳، شهر ایده آل کودکان ایرانی نمونه موردی مشهد مقدس، اولی همایش ملی در جستجوی شهر فردا، تهران

مجتبوی، مریم و ولی داد، محمدتقی و شهسواری، ناهید، ۱۳۹۳، بررسی عوامل موثر بر ایجاد خلاقیت در فضاهای مرتبط با کودک، همایش ملی معماری، شهرسازی و توسعه پایدار، مشهد

مهدی نژاد، جمال الدین و دماوندی، مجید ابراهیمی و صبری، رضا سیروس و عباسپوراسداله، جوانه، ۱۳۹۰، تأثیر محیط‌های بازی طبیعی در رشد کیفی آموزش کودکان، شریه علمی پژوهشی فناوری آموزش، سال ششم، جلد ۶، شماره ۴، تابستان ۱۳۹۱

مهرنگار، منصور و منزه، اعظم، ۱۳۹۱، پارک مفهومی ایده ای نوین در گرافیک محیطی پارک کودک، مجله: کتاب ماه هنر، مرداد ۱۳۹۱، شماره ۱۶۷.

ویژگی های زمین بازی کودکان، ۱۳۹۰، سازمان پارکها و فضای سبز شهر تهران، شهرداری تهران

منابع انگلیسی

Proshansky , H.M.(1978). The city and the selfidentity .Environment and Behaviour.

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

نوبت آتومس
بررسی مقاله ای متون (مقدماتی)

کارگاه آنلاین
بررسی مقابله ای متون (مقدماتی)

PROPOSAL
پروپوزال

نوبت آتومس
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

کارگاه آنلاین
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

ISI
Scopus

نوبت آتومس
آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو